

- Cum formăm un cititor care va căuta singur următoarea carte?
- Cum măsurăm dacă am organizat o activitate de succes sau dacă am contribuit realmente la formarea unui cititor?
- Calea de la un cititor individual la o comunitate de cititori
- Cât de lung poate fi drumul „De la Lectura Central la o Moldovă care citește”?

14:45-16:30 **PANEL DE DISCUȚII II**

Sala „Mihai Eminescu”, blocul central

CĂRȚI ȘI ALGORITMI – DIALOG INTERGENERAȚIONAL

Moderatori: **Ion STURZA**, antreprenor

Iulian FILIP, doctor în filologie, poet, prozator, dramaturg, grafician, folclorist

Mesajul moderatorilor:

- „Nu cărțile și algoritmii sunt adversari. Adevărata provocare este să ne asigurăm că, într-o lume în care algoritmii aleg tot mai mult pentru noi, omul nu încetează să aleagă, să gândească și să citească liber.”

PARTICIPĂ:

Alexandru STRATAN, doctor habilitat în economie, profesor universitar, cercetător, rector al Academiei de Studii Economice din Moldova

Nicolae DANDIȘ, lector universitar, primar al municipiului Cahul

Veronica BORȘ, director adjunct al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova

Orest DABIJA, specialist în politici media, membru al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova

Natalia CHERADI, doctor în științe ale comunicării, director al Bibliotecii Științifice a Academiei de Studii Economice din Moldova

Natalia GRĂU, profesoară de limba și literatura română, specialistă în management educațional și politici publice

Lilia CIOBANU, bibliotecar principal, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Chișinău

Mariana MARIN, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, președinta Asociației Generale a Învățătorilor din România, Filiala din Republica Moldova

Studenți de la Academia de Studii Economice din Moldova

Repere pentru discuții:

- Algoritmii ne apropie de cărți sau ne îndepărtează de întâlnirea autentică cu ele?
- Trăim într-o eră a ecranelor. Cum putem folosi tehnologiile moderne și rețelele sociale nu ca inamici ai cărții, ci ca instrumente de promovare a culturii lecturii în rândul tinerilor din Moldova?
- Care este cel mai mare obstacol în acest moment: lipsa cărților noi în biblioteci sau lipsa de interes a publicului? Cum îl depășim?
- Cine ne recomandă viitoarea carte: omul sau algoritmul?
- Citim mai puțin sau citim diferit?
- Ce poate învăța fiecare generație despre lectură de la cealaltă?
- Poate inteligența artificială înlocui dialogul despre cărți?
- Cum păstrăm lectura profundă într-o lume dominată de viteză și algoritmi?

Programul Național Lectura Central

EDIȚIA
2026
FEBRUARIE
DECEMBRIE

AGENDA CONFERINȚEI INTERNAȚIONALE

Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare

ediția a VIII-a, 2026

YouTube LIVE
STREAMING

SEPTEMBRIE
23
ora 9³⁰

🕒 09:00-09:30 *Înregistrarea participanților și cafea de bun-venit (holul blocului central)*

Moderatori: **Elena PINTILEI**, director general al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova
Emilian GALAICU-PĂUN, poet, prozator, eseist, critic literar, traducător

📅 9:30-12:00

MESAJE DE INAUGURARE:

Elena PINTILEI,
director general al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova
Dan SURUCEANU,
ministrul culturii al Republicii Moldova

SESIUNE DE COMUNICĂRI

Elena PINTILEI, director general al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova
Politici naționale vizând lectura: de la strategii guvernamentale la proiecte inovatoare

Baiba MOŢNIKA, Biblioteca Națională a Letoniei
Manifestul de la Riga: de la practicarea lecturii la emanciparea societăților

Justinas VANCEVICIUS, director al Centrului de Literatură pentru Copii și Tineret,
Biblioteca Națională a Lituaniei
Politici de promovare a lecturii în Lituania: creșterea unui cititor încă din prima zi

Evdokiya KAMENOVA KUTEVA, șefa Departamentului Prelucrarea bibliografică a documentelor bibliotecii,
Biblioteca Națională a Bulgariei „Sf. Chiril și Metodiu”
Resurse electronice prin acces de la distanță la Biblioteca Națională „Sf. Chiril și Metodiu”

Izabela KORYŚ, Institutul de Carte și Lectură, Biblioteca Națională a Poloniei
Influence or impact? Can public libraries play a role in facing current challenges? Lessons learnt from the Polish experience

Cristian MLADIN, șef interimar al Biroului Colecții de Bibliotecă, Biblioteca Batthyaneum, Filială a Bibliotecii Naționale a României
Cerul comun al Europei: Ignatius Batthyány și rețelele savante ale Iluminismului

📅 12:00-13:00 *Pauză*

📅 13:00-14:30 **PANEL DE DISCUȚII I**

📍 Sala Arte și hărți, blocul 2

CUM SE TRANSFORMĂ UN PROGRAM DE LECTURĂ ÎNTR-O CULTURĂ NAȚIONALĂ A LECTURII?

Moderatori: **Elena PINTILEI**, director general al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova
Maria PILCHIN, cercetătoare, critic literar, poetă, prozatoare

Mesajul moderatorilor:

„Un program devine cultură națională atunci când:

- este constant, nu ocazional;
- ajunge în toate comunitățile, nu doar în centrele mari;
- formează cititori, nu doar participanți;
- creează comunități, nu doar evenimente;
- unește instituțiile, nu lasă biblioteca singură;
- oferă libertate și plăcerea lecturii;
- transformă cititorul în promotor;
- devine vizibil și în spațiul digital;
- este susținut prin politici publice”.

PARTICIPĂ:

Diana SILIVESTRU, șef interimar, Direcția Arte și Educație Artistică a Ministerului Culturii
Programul de editare a cărții naționale

Vera OSOIANU, director adjunct al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova
Programul Național LecturaCentral

Maria ȘLEAHTIȚCHI, doctor habilitat în filologie, istoric literar, eseistă, dramaturg, director general al Muzeului Literaturii Române
Programul Național de Promovare a Lecturii „Cartea deschisă”

Eugenia BEJAN, director general al Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”
Campania Națională „Citim împreună”

Mariana HARJEVSCHI, doctor în științe ale comunicării, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Chișinău
Campania „Chișinăul citește”

Nadejda PĂDURE, director al Bibliotecii Publice Raionale „Mihail Sadoveanu”, Strășeni
Festivalul de lectură, Strășeni

Cristina ȚURCANU, șefa Direcției Cultură, Turism, Tineret și Sport a Consiliului Raional Drochia
Proiecte de promovare a lecturii, Drochia

Victoria BUȚANU, Biroul Europa Creativă Moldova
Studii de caz/proiecte internaționale de promovare a lecturii

Diana MIHUȚĂ, PR și organizator de evenimente
Librăria „Cărturești”

Repere pentru discuții:

- Cum reușim să facem ca lectura să nu mai depindă doar de campanii sezoniere, ci să devină un obicei zilnic în familiile din Republica Moldova?
- Cum putem replica succesul întâlnirilor cu scriitorii din cadrul programelor naționale
- La nivelul fiecărei biblioteci sătești, chiar și acolo unde resursele financiare sunt minime?
- Cum scurtăm calea de la Lectura – o obligație educațională, la Lectura – o alegere personală și o valoare socială?